

Odpovědnost v právu životního prostředí II.

Závazky z deliktů v oblasti životního prostředí
Odpovědnost za ekologickou újmu.

PŽP II
Podzim 2018
IVANA PRŮCHOVÁ

Mezinárodní úprava

▶ Komplexní úprava:

- ▶ Úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené činnostmi nebezpečnými životnímu prostředí („Luganská“, Lugano, 1993)
 - ▶ Úmluva Rady Evropy, dosud nevstoupila v platnost

▶ Dílší aspekty ochrany ŽP

- ▶ Např. odpovědnost za jaderné škody (Vídeňská úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za škody (Vídeň , 1963) ve spoj. se Společným protokolem o aplikaci Vídeňské úmluvy a Pařížské úmluvy z roku 1988 (Sdělení MZV č. 133/1994 Sb.)

Právo EU

- ▶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES

Závazky z deliktů v oblasti životního prostředí

Náhrada újmy na ŽP - závazky z deliktů

- „Závazky z deliktů“ (§ 2894 a násl. OZ)
 - Náhrada **majetkové** a **nemajetkové** újmy (tj. i újmy na ŽP)
 - ✦ základní ustanovení (vč. prevence)
 - ✦ povinnost nahradit újmu
 - ✦ způsob a rozsah náhrady

Prevence

- Prevence
 - § 2900 OZ
 - „Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k **nedůvodné újmě** na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného“
 - Na rozdíl od právní úpravy v OZ 1964 (§ 415):
 - § 2900 OZ neobsahuje výslovně povinnost prevence újem na životním prostředí a přírodě
 - Diskuse
 - Prevence v jiných předpisech (veřejnoprávních)
 - oblast životního prostředí
 - např. zákon o životním prostředí, lesní zákon, zákon o ochraně přírody atd.

Prevence

- ▶ Prevence v jiných předpisech
 - ▶ vztah k obecné prevenci dle OZ
 - ▶ speciální předpisy
 - ▶ řada předpisů z oblasti životního prostředí (viz dále) ukládá preventivní povinnosti
 - ▶ každému
 - ▶ specificky vymezeným subjektům
 - ▶ Porušení preventivních povinností a povinnost k náhradě škody

Náhrada škody na ŽP

- ▶ Subjektivní odpovědnost:
- ▶ § 2910 OZ:
 - ▶ „Škůdce, který **vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem** a zasáhne tak **do absolutního práva** poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který **zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.**“
- ▶ Domněnka nedbalosti
- ▶ § 2911 OZ
 - ▶ „Způsobí-li škůdce poškozenému škodu porušením zákoné povinnosti, má se za to, že škodu zavinil z nedbalosti.“

Náhrada škody na ŽP

- ▶ Objektivní odpovědnost
- ▶ § 2895 OZ
 - ▶ Škůdce je povinen nahradit škodu **bez ohledu na své zavinění v případech stanovených zvlášt' zákonem.**

Náhrada škody způsobené provozní činností

- § 2924 OZ
- Škoda z provozní činnosti
 - kdo provozuje závod nebo jiné zařízení sloužící k výdělečné činnosti, nahradí škodu vzniklou z provozu, at' již byla způsobena vlastní provozní činností, věcí při ní použitou nebo vlivem činnosti na okolí.
 - Liberace:
 - ✦ Povinnosti se zproští, prokáže-li, že **vynaložil veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo.**

Škoda způsobená provozem zvlášt' nebezpečným

- § 2925 OZ

- **Škoda způsobená provozem zvlášt' nebezpečným**

- ▶ zvýšené nebezpečí, riziko nepříznivých následků

- Kdo provozuje **závod nebo jiné zařízení zvláště nebezpečné**, nahradí škodu způsobenou zdrojem zvýšeného nebezpečí;
 - provoz je **zvlášt' nebezpečný, nelze-li předem rozumně vyloučit možnost vzniku závažné škody ani při vynaložení řádné péče.**
 - **Liberace:**
 - prokáže-li, že škodu způsobila zvnějšku vyšší moc nebo
 - že ji způsobilo vlastní jednání poškozeného nebo
 - neodvratitelné jednání třetí osoby;
 - ! ujednají-li se další důvody zproštění, nepřihlíží se k tomu.

škoda způsobená provozem zvlášt' nebezpečným

- Pojem „provoz zvlášt' nebezpečný“ (§ 2925 OZ)
 - *má se za to, že provoz je zvláště nebezpečný, pokud se provozuje továrním způsobem nebo pokud se při něm výbušná nebo podobně nebezpečná látka používá nebo se s ní nakládá.*
 - *význam dosavadní a budoucí judikatury*
 - *význam environmentální legislativy*
 - ▶ *Provozy se „zvýšenými riziky“ (vybrané záměry EIA, IPPC technologie, provozy podléhají režimu zákona o prevenci závažných průmyslových haváriích, jaderná zařízení dle atomového zákona apod.)*

Škoda způsobená provozem zvlášt' nebezpečným

► § 2925/20Z

- Je-li z okolností zřejmé, že provoz (zvlášt' nebezpečný) významně zvýšil nebezpečí vzniku škody, ačkoli lze důvodně poukázat i na jiné možné příčiny, soud zaváže provozovatele k náhradě škody v rozsahu, který odpovídá pravděpodobnosti způsobení škody provozem.

Poškození lesních porostů imisemi

- <http://www.ceska-justice.cz/2017/08/energeticke-firmy-se-bouri-proti-tomu-jak-lesy-cr-vycisluji-skody-na-porostech/>
- Zdroj: <http://www.krusnohorsky.cz/2016/07/25/lesy-cr-obnovuji-krusnohorske-lesy/>

Škoda na nemovité věci

- ▶ § 2926 OZ

- ▶ Škoda na nemovité věci

- ▶ *kdo, byť oprávněně provádí nebo zajišťuje práce, jimiž se jinému působí škoda na nemovité věci, nebo jimiž se držba nemovité věci znemožní nebo podstatně ztíží, nahradí škodu z toho vzniklou.*

- ▶ *Není zakotvena možnost liberace*

- ▶ *Obdoba ustanovení § 420a odst. 1 písm. c) zák.č. 40/1964 Sb.*

Škoda z provozu dopravních prostředků o ŽP

- Škoda z provozu dopravních prostředků
- § 2927 OZ
 - ✦ Kdo provozuje dopravu, nahradí škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu. Stejnou povinnost má i jiný provozovatel vozidla, plavidla nebo letadla, ledaže je takový dopravní prostředek poháněn lidskou silou.
 - ✦ povinnosti nahradit škodu se nemůže provozovatel zprostit, byla-li škoda způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu.
 - ✦ Liberace:
 - Ostatní případy (tj. nemající původ v provozu)
 - povinnosti nahradit škodu se provozovatel zprostit, prokáže-li, že škodě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat.

Další skutkové podstaty s možným vztahem k újmám na ŽP

- ▶ Škoda způsobená věcí (§ 2936, 2937 OZ)
- ▶ Škoda způsobená zřícením budovy nebo její části (§ 2938 OZ)
- ▶ Škoda způsobená vadou výrobku (§ 2939 a násl. OZ)
- ▶ Škoda způsobená zvířetem (§ 2933 a násl. OZ)

Náhrada nemajetkové újmy na ŽP

- náhrada nemajetkové újmy se vztahem k ŽP
- Náhrada nemajetkové újmy (§ 2971 OZ)
 - ✦ „odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, **zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvlášt' zavrženíhodné, nahradí škůdce těž nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pociťuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.“**
-
- **Náhrada při poškození věci** (2969/2 OZ)
 - ✦ *Poškodil-li škůdce věc ze svévole nebo škodolibosti, nahradí poškozenému cenu zvláštní obliby.*
 - „nemajetková újma sui generis“

- DISKUSE

Způsob náhrady

- Způsob náhrady škody (majetkové újmy)
 - § 2951/1 OZ
 - Restitutio in integrum
 - ✦ Škoda se nahrazuje uvedením do předešlého stavu.
 - Peněžní náhrada
 - ✦ není-li dobře možné nahradit naturálně nebo
 - ✦ žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích.
- Způsob náhrady nemajetkové újmy
 - § 2951/2
 - ✦ Přiměřené zadostiučinění
 - v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy

Náhrada škody/újmý na ŽP dle zvláštních předpisů

- **Speciální případy odpovědnosti za škodu mimo občanský zákoník - např.**
 - zák.č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy
 - zák.č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)
 - zák.č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání ionizujícího záření (atomový zákon)
 - ! „zbytkově“ účinný ve vztahu k náhradě za jaderné škody po nabytí úč. zák.č.263/2016 Sb., atomový zákon
 - zák.č. 449/2001 Sb., o myslivosti
 - zák.č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon)
- Zák.č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči
 - zák.č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy

Zvláštní předpisy - vztah k OZ

- ▶ ? jak se terminologie OZ promítne do zvláštních předpisů
 - ▶ Nejednotnost i v dosavadní terminologii
 - ▶ „odpovědnost za škodu“
 - ▶ „povinnost nahradit škodu“
 - ▶ Možné varianty řešení:
 - ▶ překlenutí výkladem
 - ▶ Výslovné sjednocení terminologie (tj, náhrada pojmosloví „odpovídá za škodu“ formulací „je povinen nahradit škodu“)novelizací právních předpisů
 - ▶ diskuse
 - ▶

Zákon o náhradě škody způsobené zvláště chráněnými živočichy

- Zákon č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy
- Zvláště chránění živočichové:
 - **Bobr evropský**
 - **Vydra říční**
 - Kormorán velký
 - *! Změna k 1.4.2013 - kormorán velký vyřazen ze seznamu zvláště chráněných živočichů dle vyhl. č. 395/1992 Sb.+ zákon č. 197/2017 Sb. - vypuštěn výslovně ze zák.č. 115/2000 Sb. „kormorán velký“*
 - *- dsikuse k novelizaci (viz dále)*
 - **Los evropský**
 - **Medvěd hnědý**
 - **Rys ostrovid**
 - **Vlk**
 - odpovědnost státu
 - speciální preventivní povinnosti
 - Zvláštnosti: lhůty, oznamovací povinnost
 - subsidiarita OZ

Kormorán velký

- Kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*)
 - Původně byl mezi „vybranými živočichy“
 - ! Změna:
 - K 1.4.2013 - kormorán velký vyřazen ze seznamu zvláště chráněných živočichů dle vyhl. č. 395/1992 Sb
 - + zákon č. 197/2017 Sb. - vypuštěn výslovně ze zák.č. 115/2000 Sb. „kormorán velký“
- ▶ náhrada škody:
- ▶ Čl.II zák.č. 197/2017 Sb.:
- ▶ Přechodné ustanovení
 - ▶ **Náhrada škody způsobená kormoránem velkým na rybách** od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2019 se hradí do výše 100 % prokazatelně způsobené škody a od 1. ledna 2020 do 31. prosince 2020 do výše 80 % prokazatelně způsobené škody, a to za podmínek, v rozsahu a způsobem, které jsou stanoveny zákonem č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
 - ▶ DISKUSE
 - ▶ Např. Svobodová, Olga: K vyplácení náhrad za škody způsobené kormoránem velkým v kletech 2018-2020, časopis České právo životního prostředí 2/2018, s. 67-74
- ▶ Srov. např. [zde](#)

Škody působené bobry

Škody působené vlky

- ▶ [Http://www.reflex.cz/clanek/info-x/51702/bratrcku-zavrej-ovce-alpach-terorizuji-ovce.html](http://www.reflex.cz/clanek/info-x/51702/bratrcku-zavrej-ovce-alpach-terorizuji-ovce.html)
- ▶ <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tisk-centrum/aktuality1/chovatele-dostavaji-nahrady-za-skody-zpu>

Zákon o myslivosti

- Zák.č. 449/2001 Sb. o myslivosti
 - Škody způsobené
 - uživatelem honitby při provozování myslivosti
 - zvěří
 - na zvěři
 - Speciální ustanovení, vazba na prevenci, lhůty a orgány k uplatnění
 - Subsidiarita OZ

- Zdroj obrázků:
- <http://www.silvarium.cz/lesnictvi/pate-opakovani-celorepublikove-inventarizace-skod-zveri>
- <http://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2012/Kveten---2012/Jsou-divocaci-tak-tak-mlsni-jako-my>

Vodní zákon

- Zák.č. 254/2001 Sb. o vodách
- § 29 ZTRÁTA PODZEMNÍ VODY
- Ztráta vody:
 - snížení vydatnosti,
 - zhoršení jakosti
- NÁHRADA:
 - prioritní náhrada
 - uvedení do původního stavu
 - náhradní zdroj
 - peněžní, nelze-li plnit naturálně
 - ve výši odpovídající snížení hodnoty nemovitosti POZN.:
- MAJETKOPRÁVNÍ REŽIM „Vody“ - viz pozemkové právo, I. Semestr PŽP I

Zákon o rostlinolékařské péči

- Zák.č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči
 - Úhyn včel, úhyn zvěře, ryb v důsledku použití přípravku na ochranu porostu
 - preventivní povinnosti
 - povinnosti při zjištění škod
 - lhůty
 - Subsidiarita OZ

Horní zákon

- ▶ Zák.č. 44/1988 Sb.
- ▶ „důlní škody“
 - ▶ při vyhledávání, průzkumu ložisek
 - ▶ při dobývání ložisek
 - ▶ zřizování důlních děl
 - ▶ v důsledku odvalového , výsypkové, kalové hospodářství
 - ▶ při likvidaci starých důlních děl
- ▶ Objektivní odpovědnost
- ▶ Vztah k OZ

Atomový zákon

- Zákon č. 18/1997 Sb.
- „jaderné škody“:
 - Vídeňská úmluva
 - atomový zákon - specifika
 - lhůty, limitace
 - Občanský zákoník
 - Objektivní odpovědnost
- „NOVÝ ATOMOVÝ ZÁKON“ - č. 263/2016 Sb., úč.1.1.2017
 - neřečí odpovědnost za jaderné škody
 - zbytkově zůstávají platit ustanovení dosavadního zákona č. 18/1997 Sb.
 - příprava nového zákona o náhradě jaderných škod

Náhrady škody při vstupech na cizí nemovitosti

- - upravuje řada právních předpisů
- Vstupy dle povahy oprávněného subjektu
 - orgánů (oprávněných úředních osob)
 - osob provádějících činnost (průzkumovou, stavební správců komunikací, vodních toků atd.)
 - každého
- povinnost k náhradě škody vzniklé v důsledku výkonu oprávnění
 - subsidiarita OZ

Náhrada újmy a susedská práva

- ▶ § 1013/2 OZ

- ▶ tzv. privilegované imise

- ▶ jsou-li imise důsledkem provozu závodu nebo podobného zařízení, který byl úředně schválen, má **soused právo jen na náhradu újmy v penězích**, i když byla újma způsobena okolnostmi, k nimž se při úředním projednávání nepřihlédlo.

- ▶ to **neplatí**, pokud se při provádění provozu překračuje rozsah, v jakém byl úředně schválen

Náhrada újmy na přirozených právech člověka ve vztahu k právu na příznivé životní prostředí

- ▶ Náhrada při újmě na přirozených právech člověka
- ▶ Východiska:
 - ▶ **Ochrana osobnosti člověka a právo člověka na život v příznivém životním prostředí**
 - ▶ Hlava II, díl 2 (Fyzické osoby), oddíl 6 Osobnost člověka
 - ▶ § 81/1 OZ
 - ▶ Chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv
 - ▶ § 81/2
 - ▶ *Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a **právo žít v příznivém životním prostředí**, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy*
 - ▶

Náhrada újmy na přirozených právech člověka ve vztahu k právu na příznivé životní prostředí

▶ § 82/1

- ▶ Člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.

▶ § 82/1 neobsahuje restituční nárok - zadostiučinění

- ▶ - ? vztah k § 2910 OZ - subjektivní povinnost k NŠ ve spoj. S § 2956 OZ
- ▶ Blíže viz přednáška Ústavní zakotvení ochrany životního prostředí - a v rámci ní právo na příznivé životní prostředí

Odpovědnost za ekologickou újmu

35

Odpovědnost za ekologickou újmu

36

- **Prameny:**

- Zák.č. 17/1992 Sb., o životním prostředí
- Zák.č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a její nápravě
 - ✦ Vztah zák.č. 17/1992 Sb. a zák.č. 167/2008 Sb.
- Zvláštní („složkové“) předpisy
 - ✦ Nápravná opatření
 - Zákon o ochraně přírody a krajiny - § 86
 - Zákon o vodách - § 42
 - Zákon o ochraně ZPF - § 3
 - Lesní zákon - § 51
 - Lázeňský zákon - § 43
 - ✦ Vztah zákona o ekologické újmě a zvláštních předpisů

Odovědnost za ekologickou újmu – zákon o ŽP

37

- Zák.č. 17/1992 Sb.o životním prostředí
 - § 10 – pojem ekologická újma
 - ✦ **„Ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti“**
 - § 27 – odpovědnost za ekologickou újmu
 - ✦ znaky
 - a) lidská činnost
 - b)poškození složky nebo vnitřních vazeb a procesů ekosystému
 - c) příčinná souvislost mezi a) a b)
 - d) ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystému
 - e) příčinná souvislost mezi b) a d)

Odpovědnost za ekologickou újmu – zákon o ŽP

38

- Způsob odstraňování ekologické újmy
 - obnovení původního stavu
 - kompenzační opatření
 - náhrada v penězích
 - kombinace výše uvedených způsobů
- Oprávněný z ekologické újmy
 - stát
- Vztah k občanskému zákoníku

Odpovědnost za ekologickou újmu – zák. o EÚ

39

- Zák. č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů
 - **směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES**
 - ✦ Vztah zák. o EÚ k zák. o ŽP
 - ✦ Vztah zák. o EÚ k OZ
 - ✦ Vztah zák. o EÚ ke složkovým předpisům

Odpovědnost za ekologickou újmu – zák. o EÚ

40

- **Prováděcí předpisy:**
 - **Vyhláška č. 17/2009 Sb., o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě**
 - **Nařízení vlády č. 295/2011 Sb., o způsobu hodnocení rizik ekologické újmy a bližších podmínkách finančního zajištění**
 - ✦ Metodický pokyn ZP06/2012 odboru environmentálních rizik a ekologických škod Ministerstva životního prostředí pro provádění základního hodnocení rizika ekologické újmy
 - upravuje postup při vyplňování přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 295/2011 Sb. o způsobu hodnocení rizik ekologické újmy a bližších podmínkách finančního zajištění

- pojem „ekologická újma“ podle zák. o EÚ
 - ✦ *nepříznivá měřitelná změna přírodního zdroje nebo měřitelné zhoršení jeho funkcí , která se může projevit přímo nebo nepřímo*

Odpovědnost za ekologickou újmu – zák. o EÚ

42

- jedná se o změny na:
 - chráněných druzích volně žijících živočichů či planě rostoucích rostlin nebo přírodních stanovištích
 - podzemních nebo povrchových vodách včetně přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod
 - půdě
- ✦ **pokud** tyto změny mají **závažné nepříznivé účinky** na těchto vybraných objektech nebo představují závažný nepříznivý vliv na lidské zdraví

Odpovědnost za ekologickou újmu – zák. o EÚ

43

- ekologické újmy způsobené událostí nebo emisí, k níž došlo **po nabytí účinnosti zákona**
- - tj. zákon neřeší tzv. **staré ekologické zátěže**
- **2 skupiny případů ekologické újmy nebo hrozby jejího bezprostředního vzniku:**
 - **A. EÚ způsobená provozní činností uvedenou v příloze zákona**
 - ✦ např.:
 - provozní zařízení podléhající vydání integrovanému povolení
 - vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních podléhajících povolení
 - čerpání znečištěných podzemních vod a jejich následné odvádění do vod povrchových nebo podzemních
 - zacházení ze závadnými látkami
 - nakládání s nebezpečnými chemickými látkami
 - přeshraniční přeprava odpadů
 - nakládání s těžebním odpadem

Odpovědnost za ekologickou újmu – zák. o EÚ

44

○ B. další provozní činnosti, pokud

- ✦ a) v jejím důsledku dojde ke vzniku nebo bezprostřední hrozbě ekologické újmy **na chráněném druhu volně žijících živočichů či planě rostoucích rostlin nebo přírodním stanovišti**
- ✦ b) je realizována **v rozporu s právními předpisy**
- ✦ c) existuje **příčinná souvislost mezi a) a b)**

Opatření

45

- Druhy:
- **Preventivní opatření**
 - provozovatel je povinen neprodleně provést v **případě bezprostředně hrozící ekologické újmy**
- **Nápravná opatření**
 - provozovatel je povinen
 - ✦ neprodleně v **případě vzniku nebo zjištění ekologické újmy**
 - sdělit příslušnému orgánu informace o všech důležitých okolnostech vzniku ekologické újmy nebo o okolnostech nasvědčujících jejímu vzniku
 - informace o provedených nápravných opatřeních (bezprostředních)
 - vypracovat návrh nápravných opatření podle přílohy k zákonu a předložit jej příslušnému orgánu ke schválení
 - provést nápravná opatření uložená příslušným orgánem i před zahájením řízení
 - sdělit příslušnému orgánu všechny informace v případě, že nápravná opatření nepovedou k nápravě ekologické újmy

Řízení o uložení preventivních nebo nápravných opatřeních

46

- Zahájení
 - z moci úřední
 - na žádost fyzické a právnické osoby, které jsou ekologickou újmou dotčeny nebo u nichž je takové dotčení pravděpodobné
 - ✦ v případě zpětvzetí žádosti se řízení nezastaví, pokud jsou dány důvody pro zahájení z moci úřední
 - oznámení o zahájení řízení příslušný orgán zveřejní na portálu veřejné správy a neprodleně o něm informuje správní orgán příslušný rozhodovat o opatřeních podle zvláštních předpisů
 - analýza rizik
 - ✦ v případě, že existuje důvodné podezření, že v důsledku provozní činnosti došlo k ekologické újmě na **půdě nebo horninách**, včetně přírodních léčivých zdrojů nebo peloidu – řízení se přeruší
 - ✦ k analýze rizik si příslušný orgán vyžádá stanovisko příslušné krajské hygienické stanice

Náklady

47

- povinnost nést náklady nese provozovatel, a to i v případě, kdy opatření zajistí příslušný úřad. O náhradě nákladů rozhoduje příslušný orgán, který nápravná opatření uložil
- pokud ekologickou újmu nebo její bezprostřední hrozbu způsobilo více provozovatelů, nesou náklady společně a nerozdílně
- provozovatel činností v příloze č. 1 nenese náklady, pokud prokáže, že ekologická újma nebo její bezprostřední hrozba
 - byla způsobena třetí osobou a došlo k ní i přesto, že byla přijata vhodná bezpečnostní opatření nebo
 - je důsledkem splnění rozhodnutí nebo jiného závazného aktu orgánu veřejné správy a nejedná se o rozhodnutí nebo akty vydané k odstranění nebo zmírnění emisí nebo událostí způsobených provozní činností provozovatele
 - rozhodnutím příslušného orgánu
 - ✦ Provozovatel neporušil právní předpisy nebo rozhodnutí vydané na jejich základě a ekologická újma byla způsobena emisí nebo událostí, která byla výslovně povolena podle zvláštních předpisů
 - ✦ Podle stavu vědeckých a technických znalostí v době, kdy došlo k emisím nebo k provozní činnosti, nebylo považováno za pravděpodobné, že by způsobily ekologickou újmu
- další podrobnosti ohledně nákladů resp. jejich náhradě stanoví zákon

Pojištění odpovědnosti za ekologickou újmu

48

§ 14 ZoÚ

Povinné pojištění:

- provozovatel, který vykonává provozní činnost uvedenou v příloze č. 1 k o zákonu o EÚ
- rozsah finančního zajištění musí po celou dobu výkonu provozní činnosti provozovatele odpovídat rozsahu možných nákladů a intenzitě nebo závažnosti vytvářeného rizika ekologické újmy.
- **HODNOCENÍ RIZIK** jednotlivých provozních činností uvedených v příloze č. 1 k ZoEÚ a jeho aktualizace
- výjimky z povinnosti povinného pojištění
 - provozovatel, který prokáže na základě hodnocení rizik, že provozní činností může způsobit ekologickou újmu, jejíž **náprava si vyžádá náklady nižší než 20 milionů Kč**
 - nebo ekologickou újmu, jejíž náprava si vyžádá náklady vyšší než 20 milionů a provozovatel – **EMAS, ČSN EN ISO 14 000**

Organizační zabezpečení

- Ministerstvo životního prostředí
- Česká inspekce životního prostředí
- Správy národních parků
- Agentura ochrany přírody
- Ministerstvo obrany
- Ministerstvo zdravotnictví
- krajské hygienické stanice
- újezdní úřady

- Dotčené orgány
 - příslušný vodoprávní úřad
 - příslušný orgán přírody
 - příslušný orgán ochrany zemědělského půdního fondu
 - příslušný orgán státní správy lesů

Děkuji za pozornost